

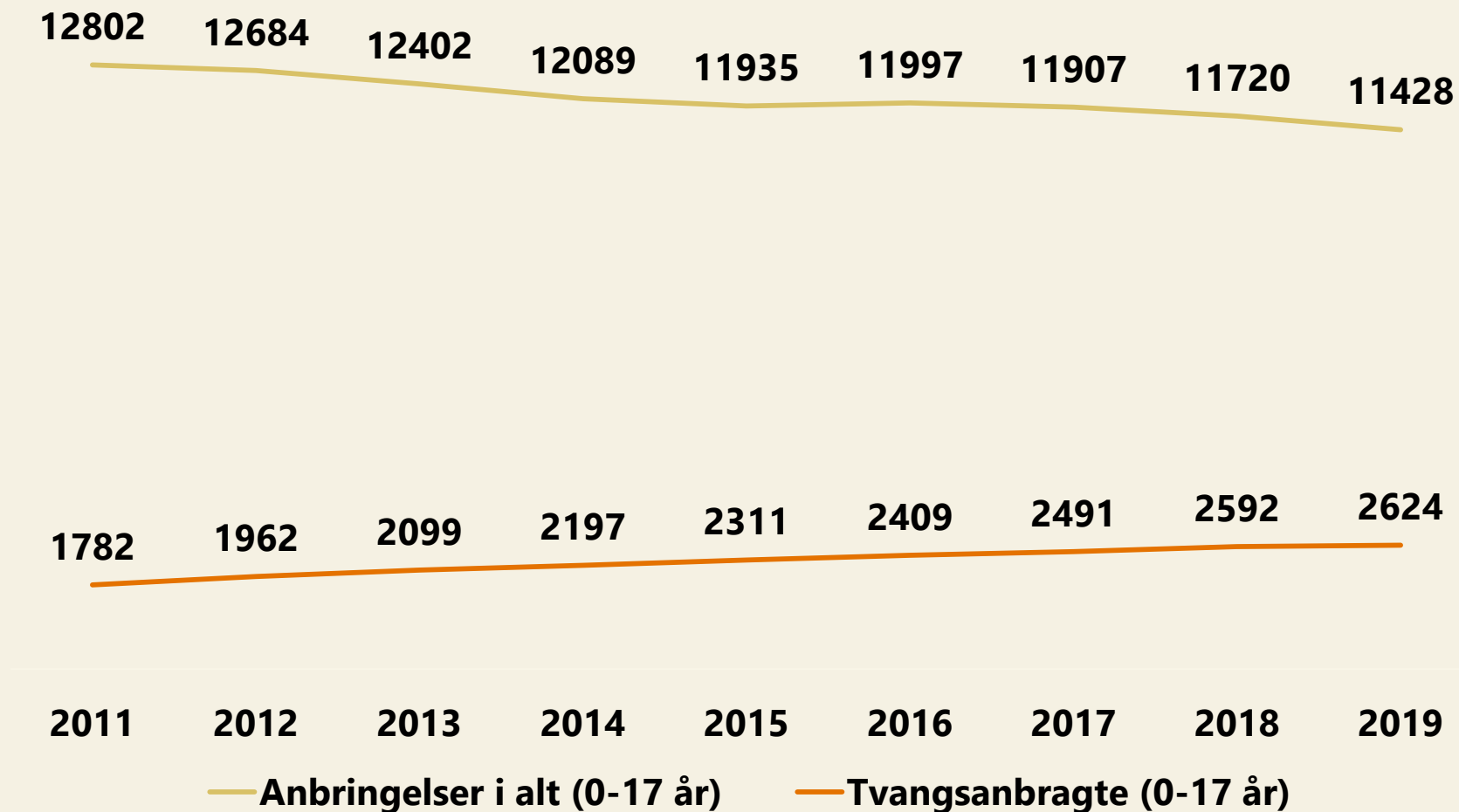

Retssikkerhed i anbringelsessager

Birgitte Arent Eiriksson
Vicedirektør

 justitia-int.org
 [@justitiaorg](https://twitter.com/justitiaorg)
 facebook.com/justitiadk
 linkedin.com/company/justitia

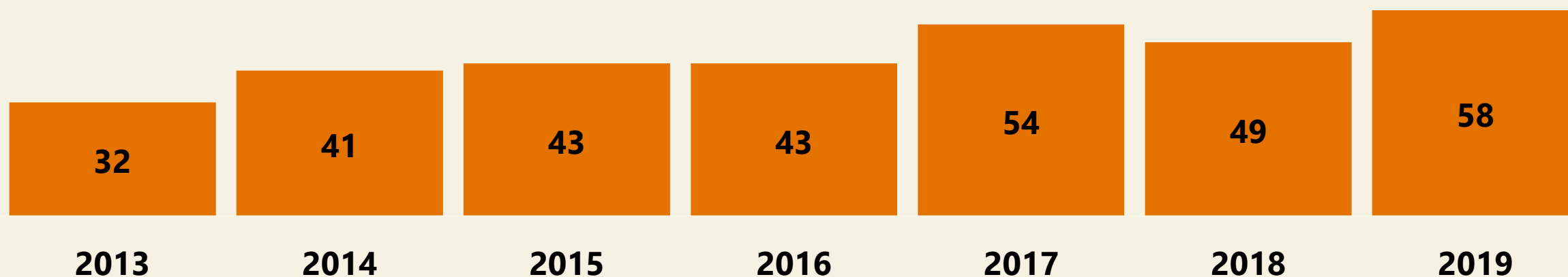
Anbragte børn og unge

Sagsbehandlingens kvalitet

- Problemer med den generelle sagsbehandling – kan både have betydning for, om alle relevante sager identificeres, om der gives rettidig og rigtig støtte samt den videre udvikling.
- Krav om børnefaglig undersøgelse overholdes i 71 % af sagerne (Børnesagsbarometeret 2020).
- I 51 % af sagerne overholdes krav om hhv. 3 og 6 måneders opfølgning på foranstaltning (Børnesagsbarometeret 2020).
- 58 % af sagerne om foranstaltninger til børn/unge i 2019 blev omgjort.
- Formentlig færre fejl i tvangsanbringelsessagerne, men her får de også meget stor betydning.

Omgørelsesprocenter - foranstaltninger til børn/unge

Fejl i samtykkesituationen

- Store kommunale forskelle på, hvor mange af de anbragte børn, som anbringes hhv. med og uden samtykke (velfærdpolitisk analyse 2019).
- Ankestyrelsens undersøgelser viser, at der ofte mangler samtykke fra alle relevante parter eller dokumentation herfor. (24 % af sagerne i 2011).
- En undersøgelse fra borgerrådgiveren i København i 2017 viste bl.a., at 50 af 70 forældre ikke var vejledt om konsekvenserne af at give eller ikke give samtykke.
- Interviews viste, at mange forældre føler sig misvejledt og presset – bl.a. fordi de får opfattelsen af, at de er bedre stillet ved samtykke.
- Fejl kan få vidtrækkende konsekvenser, ex sagen fra Frederiksberg.

År	Anbringelse med samtykke ændret til tvangsanbringelse	Tvangsanbringelse ændret til anbringelse med samtykke
2011	67	88
2012	70	95
2013	84	79
2014	85	50
2015	62	74
2016	59	61

Børnene har en svag stemme

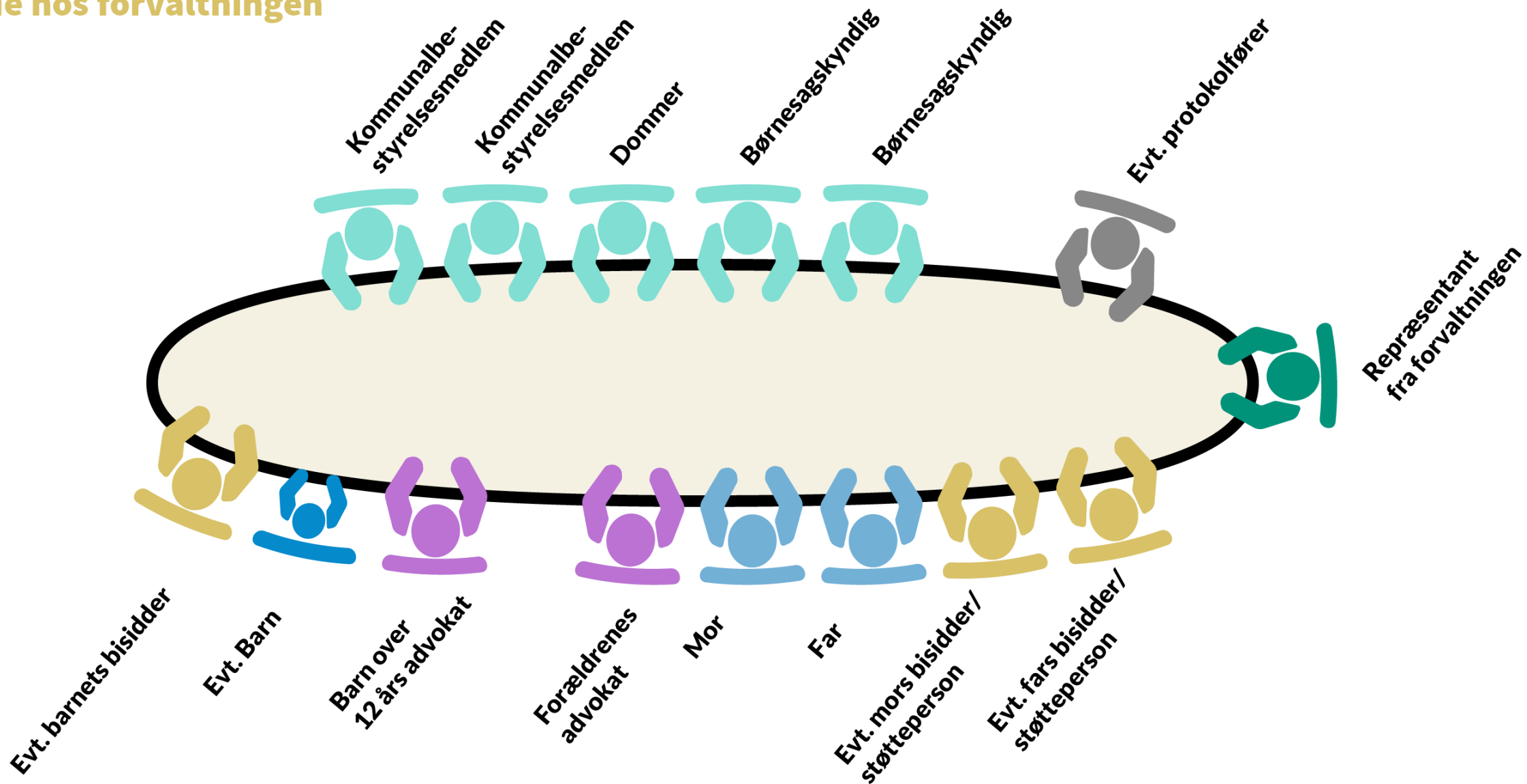
- Afhængig af barnets tilstand og modenhed og sagsbehandlerens kvalifikationer, kan det være svært at få børnenes synspunkter frem ved en børnesamtale.
- Alligevel stilles der ikke særlige kvalifikationskrav til de *sagsbehandlere*, der gennemfører børnefaglige samtaler.
- Kravet om børnefaglig samtale før en afgørelse om foranstaltning er overholdt i 55 % af sagerne (Børnesagsbarometeret 2020).
- Der er problemer med vejledningen om retten til bisidder, og langt fra alle børn har en bisidder med til møder med myndighederne.
- Processen i børn og unge-udvalget er ikke særlig børnevenlig, eks. er der ikke detaljerede retningslinjer for, hvornår børn under 12 år må deltage, eller i hvilket omfang de kan afgive forklaring uden forældrenes tilstedeværelse. Fungerer meget forskelligt.
- Ingen kvalifikationskrav for de *advokater*, der repræsenterer børnene i tvangsansbringelsessager.

Børn og unge-udvalget

- Ikke en børnevenlig proces.
- Fejl bliver ikke tilstrækkeligt adresseret – manglende læring og mulighed for konfliktoptrapning.
- To af de i alt fem medlemmer af børn og unge-udvalget er kommunalpolitikere fra den forvaltning, der har behandlet sagen.
- Der kan opstå mistanke om usaglige hensyn, og det kan skabe mistillid til systemet.
- Akutafgørelser om tvangsanbringelse træffes af formanden, der er kommunalpolitiker. Ca. halvdelen af formandsafgørelserne (alle typer) omgøres i Ankestyrelsen.

Møde hos forvaltningen

Det anbefales bl.a:

- Større fokus på fejl og feed back. De processuelle regler er retssikkerhedsgarantierne, som skal sikre en lige og korrekt behandling af sagerne.
- Større fokus på at sikre børnene en stærk stemme i processen. Forudsætter bl.a. langt mere inddragelse og krav til de voksne i systemet.
- Større fokus på at sikre mere børnevenlige processer, som kan skabe tryghed.

Det anbefales bl.a:

- Det nuværende tvangsanbringelsessystem kan forbedres.
- Det bedste ville dog være at lave et nyt system, f.eks. en nævnsløsning i stedet for BU-udvalg
 - Nævnet er uafhængigt af forvaltningen.
 - Erfaringsforskelle i kommunerne vil kunne udlignes.
 - Nævnet kan foretage en intens prøvelse af, om sagen er tilstrækkelig oplyst fra forvaltningen samt påtale fejl og mangler.
 - Nævnsformanden (en dommer) vil skulle træffe afgørelse om akut tvangsanbringelse.

